

บทความจากวิทยานิพนธ์สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ-นานาชาติ
การท่องเที่ยวและการโรงแรมร่วมสมัย

ครั้งที่ 3

ณ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3

คณะกรรมการจัดงานและการโรงแรม

ติดต่อสอบถาม

คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์ 0-4397-0763 โทรสาร 0-4397-0763 เว็บไซต์ <http://msu.ac.th/jcthr>

List of Peer reviewers

1. ผศ.ดร.ขวัญฤดี ตันตระบัณฑิต	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผศ.ดร.จตุราพร สีหาบุตร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. อ.อรรถพล ศิริเวชพันธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
4. อ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. อ.ดร.ศิริวรรณ กวงเพ็ง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6. อ.ดร.โอชัญญา บัวธรรม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
7. อ.ดร.ลินจง โพชารี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8. อ.ดร.ปรีดา ไชยา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยากร

1. ดร.มณฑิลา เครือสุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น
2. ผศ.ว่าที่ ร.อ.ดร.ชาญวิทย์ หาญรินทร์ รักษาการคณบดีวิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม
3. ดร.ปวีรบรรต สมนึก ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานวัตกรรมการท่องเที่ยว คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. ผศ.ดร.วรางคณา ถาวรวิริยตระกูล อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
5. ดร.อรรถพล ศิริเวชพันธุ์ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
6. อาจารย์สุคนธ์ สมไพโรพิทักษ์ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
7. ดร.นันทนา อุ่นเจริญ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8. ดร.ศิริวรรณ กวงเพ็ง อาจารย์ประจำคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย นำเสนอภาคบรรยาย	
ปัจจัยส่วนประสมการตลาดของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เลือกเดินทางท่องเที่ยวเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ณัฐพงษ์ ฉายแสงประทีป.....	1
การท่องเที่ยวเชิงอุตสาหกรรมอย่างสร้างสรรค์ จังหวัดขอนแก่น อิสระพงษ์ เขียนปัญญา, ดรฤทัย โกวรรณะกุล	14
บทวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดมหาสารคาม ชัยธวัช ศิริบรรพิตักษ์, อนรรฆมณี โภคสวัสดิ์.....	34
ประสบการณ์ตราสินค้าแหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวรูปแบบ MICE จังหวัดขอนแก่น สุรพงษ์ วงษ์ปาน, อานนท์ คำวรรณ.....	48
ความพึงพอใจต่อการใช้บริการนวดแผนไทยในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ลินจง โพชารี	73
แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวเมืองชายแดน กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย กันทิมาลย์ จินดาประเสริฐ	81
ทัศนคติและความพร้อมของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ พัทธ์ธีรา จินดาประเสริฐ.....	96
การศึกษาการกระจายรายได้จากธุรกิจที่พักและร้านอาหารสู่ชุมชน รอบแหล่งท่องเที่ยวปราสาทหินเขาพนมรุ้งและปราสาทหินเมืองต่ำ จังหวัดบุรีรัมย์ กฤตณพัฒน์ สิงห์สีโว	109
ทิศทางของอุตสาหกรรม MICE ในจังหวัดขอนแก่น นราพัฒน์ แก้วเกิด, โอษฐ์ญา บัวธรรม	117

การสร้างเครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในเส้นทางท่องเที่ยว ตามริมน้ำโขงของจังหวัดอุบลราชธานี	
ปริวรรต สมนึก	133
การพัฒนาสะพานไม้แกดำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีศักยภาพ Kae-Dam Wood Bridge	
ชลธิชา เกียรติสมวงศ์, โอชญัญญา บัวธรรม	153
เส้นทางท่องเที่ยว 9 สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คู่มือเมืองมหาสารคาม	
นัทชา โสภาพร, โอชญัญญา บัวธรรม	167
แนวทางการพัฒนาชุมชนวัดผาสุการาม จังหวัดอุบลราชธานี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	
ณัฐกานต์ รุ่งเรือง, โอชญัญญา บัวธรรม	187
การศึกษาผลกระทบทางสังคม และวัฒนธรรม ในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณถนนคนเดิน ตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	
ปิยธิดา หงส์ศรี, โอชญัญญา บัวธรรม	199
การเปรียบเทียบความคิดเห็นขององค์กรธุรกิจนำเที่ยวต่อความรู้ และทักษะของบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการ	
ธราธร บุ่งทอง	214
แนวทางการบริหารจัดการการขนส่งสินค้าทางอากาศของประเทศไทยกรณีศึกษา : Thai Cargo , DHL Thailand , Bangkok airways	
วรวัลย์ ทาบุรี	227
การจัดการงานบริการโรงแรมในจังหวัดมหาสารคามตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	
ปรีดา ไชยา, ธราธร บุ่งทอง, สุวิชชา ศรีถาน	241

บทความวิชาการ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวกแก่ผู้เรียน ณัฐนิตยรัตน์ สวัสดิ์ชีวิน	270
เส้นทางสู่สายอาชีพเซฟ สรายุทธ มูลอัติ	278
นวัตกรรมกับการท่องเที่ยววิถีไทย นันทนา อุ่นเจริญ	295
ทิศทางการวิจัยประเด็นการท่องเที่ยววิถีไทยบนพื้นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน อรรถพล ศิริเวชพันธ์	303
จากผลสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการสู่แนวทางพัฒนาบุคลากรสายวิชาชีพการท่องเที่ยวและโรงแรม ศิริวรรณ กวงเพ็ง, เสาวลักษณ์ ธารีพัฒน์	311
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ธเนศ ศรีสถิต, วรรณภา คำปวนบุตร	316
บทบาทของหนังสือแบบเรียนสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้ศัพท์เป็นหลัก บริบทภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว ทรงพล อุทัยสาร	331
ความพึงพอใจของผู้เข้าชมชาวไทยที่มีต่อสถานที่จัดงานแสดงสินค้าและนิทรรศการนานาชาติ กรณีศึกษา : ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค (IMPACT), ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค (BITEC), ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (QSNCC) ปภาดา อนันต์กীরติการ	341
บทความ : ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจโรงแรมเป็นความยั่งยืนหรือเพียงกระแสนิยม ศิวดล พัฒนจักร	351

ทัศนคติ และความพร้อมของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ

THE ATTITUDE AND READINESS OF THE COMMUNITY ON WATER TOURISM IN CHAINAT

พัทธ์ธีรา จินดาประเสริฐ, คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

Phattheera chindaprasert, Faculty of Tourism and Hotel Management

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของชุมชนที่มีต่อความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ 3) เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ และ 4) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและวิเคราะห์ข้อมูลวิธีด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบ T-test

ผลการศึกษาพบว่า 1) การท่องเที่ยวทางน้ำนำประโยชน์มาสู่ตนเองและหมู่บ้าน 2) ชุมชนมีความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ แต่รัฐบาลจะต้องให้ความร่วมมือเช่นกัน กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแต่รัฐบาลต้องเข้ามาสนับสนุนด้านงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว 3) ทัศนคติของนักท่องเที่ยวมีความสนใจที่จะท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำเพราะแม่น้ำเจ้าพระยาจังหวัดชัยนาทมีศักยภาพพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ 4) จุดแข็ง คือ ความเป็นธรรมชาติ จุดอ่อน คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ โอกาส คือ มีนโยบายของรัฐบาลและทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการพัฒนา อุปสรรค คือ ธุรกิจนำเที่ยวมีความสนใจจังหวัดใกล้เคียงมากกว่าจังหวัดชัยนาท

คำสำคัญ: ทัศนคติ ความพร้อมของชุมชน การท่องเที่ยวทางน้ำ ชัยนาท

ABSTRACT

The purposes of this study are to 1) examine the attitude of the communities toward water tourism, 2) study the attitude of the communities toward readiness and participation in management and development of water tourism, 3) examine the attitudes of tourists toward water tourism, and 4) analyze strengths and weaknesses of opportunities for, and threats to the studied area in regard to water tourism. This research is quantitative research and analysis with the Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and T-test

The results were as follows: 1) the attitude of the communities toward water tourism could possibly bring benefits to people in the communities, 2) the communities were ready to cooperate in developing water tourism, but the government's cooperation was needed. This means that the communities would like to participate in developing water tourism; however, the government has to provide a budget for the development, 3) the most tourists are interested in water tourism. Among various water places in Thailand, The Chao praya river, which is in Chainat province, has high potential to develop to be a very charming and interesting water tourism place., and 4) The primary strength of Chainat province lies in its natural beauty scenery. Weaknesses were the lack of advertising and inconvenient public transportation. The policies of the provincial government and other related organizations toward developing water tourist attractions are considered an opportunity for the province to develop water tourism in Chainat.

Keyword: Attitude, Readiness of the community, Water tourism, Chainat

ชื่อบทความ: ทศนคติ และความพร้อมของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ

ผู้เขียน: พัทธ์ธีรา จินดาประเสริฐ

ปริญญาโทคณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น (บธ.ม.)

หน่วยงานที่สังกัด : คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประเภทของบทความ: บทความวิจัย

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจก่อให้เกิดรายได้ทั้งระดับชาติ สังคมและต่อชุมชน ซึ่งทำให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการกระจายของนักท่องเที่ยวในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งรายได้จากอุตสาหกรรมมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหาร การคมนาคมขนส่ง ธุรกิจนำเที่ยว ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น

ผลที่ได้รับจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคือ การจ้างงาน การพัฒนาความเป็นอยู่และสาธารณูปโภคในท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และการสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกันของคนในท้องถิ่นตลอดทั้งคนต่างถิ่น ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้รัฐบาล จังหวัด และท้องถิ่นต่างให้ความสำคัญและสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมาย คือการพัฒนารากฐานให้มีความเข้มแข็ง ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น อันจะทำให้เกิดการพัฒนามี “คน” เป็นศูนย์กลาง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการพัฒนาการท่องเที่ยวและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวมีผลต่อการสร้างรายได้ให้กับชุมชนต่อไป

จังหวัดชัยนาทตั้งอยู่ภาคกลางตอนบน มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งปลูกพันธุ์ข้าวที่สำคัญของประเทศ มีศาสนสถานสำคัญเป็นที่สักการบูชาของคนทั่วไป อาทิ หลวงปู่ศุข วัดปากคลองมะขามเฒ่า จังหวัดชัยนาทมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางเมืองจึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษาในการที่จะพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดชัยนาท โดยการศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นทศนคติ ความพร้อมของชุมชนที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของชุมชนและนักท่องเที่ยวที่มีต่อความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวทางน้ำที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ
2. เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

แนวคิด

แนวคิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2542) กล่าวถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบด้วยธุรกิจหลายๆ อย่าง เพื่อที่สนองความต้องการและอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจต่างๆ ดังนี้

1. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวโดยตรง คือ ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจด้านที่พัก ธุรกิจภัตตาคาร และธุรกิจนำเที่ยว
2. ธุรกิจที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความสะดวกสบาย และความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจเพื่อความบันเทิง ธุรกิจเพื่อการพักผ่อน และกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งธุรกิจสินค้าที่ระลึก
3. ธุรกิจการค้าและบริการอื่นๆ อาทิ สถานีบริการน้ำมัน ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น
4. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการวิจัยการท่องเที่ยวประกอบด้วย การส่งเสริม การพัฒนา การวิจัยทางการท่องเที่ยวรวมถึงการพัฒนาบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยว

จากข้อความข้างต้นสามารถเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่ง ปรีชา แดงโรจน์ (2544) ได้ให้ความสำคัญในภาพรวมเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนา (Development) เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวในชนบทการพัฒนาความเจริญก็ไปถึงภูมิภาคนั้นๆ อาทิ ระบบสาธารณูปโภค การคมนาคม โรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

2. ด้านเศรษฐกิจ (Economy) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่า 2 เท่าตัวส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการผลิตเป็นวงจรมูลเงินภายในประเทศและมีการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคทำให้เกิดการสร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดการว่างงาน ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้นซึ่งมีผลทำให้รัฐบาลได้รัยรายได้ในรูปของภาษีอากรประเภทต่างๆ
3. ด้านสังคม (Society) การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ โดยการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การสร้างมิตรไมตรีอันดีระหว่างเจ้าบ้านและผู้มาเยือน การก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งการท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการทำงาน จึงทำให้อยู่ดีกินดี และยังช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองและชนบทช่วยบรรเทาการอพยพแรงงานจากชนบทสู่เมืองใหญ่

แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้กล่าวถึงแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้ การมีส่วนร่วมคือ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ (ความร่วมมือร่วมใจ) โดยกระทำการดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่ทรงประสิทธิภาพ คือ การมีการประสานงานที่ถูกจังหวะและเหมาะสม กับทั้งกระทำการดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพันให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือไว้วางใจ (ความรับผิดชอบ) ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ

แนวคิดการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน คือ การร่วมมือกันระหว่างประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆของรัฐ โดยมีจุดประสงค์เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในทุกด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยอยู่บนพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเองของประชาชนในท้องถิ่นโดยอยู่บนหลักประชาธิปไตยในการเสมอภาคเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้นำทางด้านความคิดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (วิชา เทียงธรรม, สุนีย์ ละกะปิ่น และอาภาพร เผ่าวัฒนา, 2555)

แนวคิดทัศนคติ

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่า ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ ทัศนคตินี้อาจมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้และพฤติกรรมการบริโภค โดยมีการพยายามกลั่นกรองสิ่งที่ตนเองคิดว่าดีไม่มีการขัดแย้งกับทัศนคติที่มีอยู่ ทัศนคติสามารถบิดเบือนข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริงได้ในลักษณะการโต้แย้ง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ คือ บัญชีรายชื่อประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลในเมือง ตำบลมะขามเต่าหมู่ 1 และ ตำบลคู้้งสำเภา หมู่ 4 จังหวัดชัยนาท การคำนวณหาจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาใช้ตามสูตรของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540) ซึ่งกำหนดให้เลือกกลุ่มตัวอย่าง 10% ของจำนวนครัวเรือนในแต่ละตำบลที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ตำบลในเมืองได้ 245 ครัวเรือน ตำบลมะขามเต่าหมู่ 1 ได้ 13 ครัวเรือน และ ตำบลคู้้งสำเภา หมู่ 4 ได้ 87 ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 345 ครัวเรือน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการเลือกตัวอย่างจากครัวเรือน โดยใช้วิธีการเขียนรายชื่อครัวเรือนแล้วจับฉลากรายชื่อที่ละใบจนได้ครบตามต้องการ

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accident Sampling) เนื่องจากไม่มีการเก็บข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่แน่นอนในเขตพื้นที่ศึกษาทำให้ไม่ทราบข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวจึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ ตำบลในเมืองได้ 50 คน ตำบลมะขามเต่าหมู่ 1 ได้ 30 คน และ ตำบลคู้้งสำเภา หมู่ 4 ได้ 20 คน

และกลุ่มตัวอย่างจากจากหน่วยงานราชการมีดังนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเขต 7 ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเต่า และองค์การบริหารส่วนตำบลคู้้งสำเภา รวมทั้งสิ้น 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด แล้วจึงสร้างแบบสอบถามจากแนวคิด โดยอาศัยหลักทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งแบบสอบถามออกออกเป็น 2 หมวด คือ หมวดของประชากรหรือชุมชนในพื้นที่ศึกษา หมวดของนักท่องเที่ยว และแบบสัมภาษณ์หมวดของเจ้าหน้าที่ราชการ

หมวดของประชากรหรือชุมชนในพื้นที่ศึกษาแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางประชากร ส่วนที่ 2 ทักษะคติของประชากรที่มีต่อการท่องเที่ยว ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยว

หมวดของนักท่องเที่ยวแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางประชากร ส่วนที่ 2 ทักษะคติ และข้อคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยว

หมวดของเจ้าหน้าที่ราชการ ใช้แบบสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์ในเรื่องมุมมองของผู้บริหาร นโยบายการส่งเสริมให้เกิดการสร้างแหล่งท่องเที่ยว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก วารสาร งานวิจัย หนังสือรวมถึงนโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แผนแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ นโยบายการท่องเที่ยวและกีฬา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบ (t-test)

สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

ได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ข้อมูลของประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษา ส่วนที่ 2 ข้อมูลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา และส่วนที่ 3 ได้แก่ การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ข้อมูลของประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคลของคนในชุมชน จากการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (64.6%) อายุระหว่าง 25-34 ปี (26.4%) สถานภาพสมรส (52.5%) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (28.4%)

ประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้โดยประมาณ 6,000–7,999 บาทต่อเดือน (38.8%) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นคนในพื้นที่ศึกษา (62.6%)ในการคมนาคมโดยส่วนใหญ่ใช้เส้นทางทางน้ำนานๆ ครั้ง (39.7%)

1. การศึกษาด้านความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนเห็นว่าการท่องเที่ยวสามารถทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และนำความเจริญเข้าสู่ชุมชนซึ่งจะทำให้ชุมชนมีการวางแผนอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว สภาพแวดล้อม และประเพณีเพิ่มมากขึ้น แต่ในทางกลับกันชุมชนมีความคิดเห็นในด้านผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อหมู่บ้านว่า สิ่งแวดล้อมอาจถูกทำลายได้ทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของนักท่องเที่ยว ชุมชนมีความวิตกกังวลมากหากการท่องเที่ยวเข้ามาสู่ชุมชนอาจจะทำให้สินค้าที่ขายในชุมชนอาจจะมียาราคาแพงขึ้นและเกรงว่าความเจริญอาจทำให้ลูกหลานในชุมชนมีความพึงเพ้อกับวัตถุนิยมมากขึ้นซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่างๆในหมู่บ้านได้
2. ทศนคติของชุมชนต่อความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ พบว่าชุมชนมีความพร้อมในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะเล็งเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว เช่น รายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

ในด้านการมีส่วนร่วมชุมชน คนในชุมชนมีความคิดเห็นว่าควรสามารถเสนอแนวความคิดเห็นในการจัดการท่องเที่ยวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการท่องเที่ยวได้ เช่น อบต. หรือหน่วยงานราชการควรรับฟังข้อเสนอแนะของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และร่วมซ่อมแซมหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในประเด็นนี้อยู่ในเกณฑ์มาก การมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมต่างๆในแหล่งท่องเที่ยว กำหนดกฎเกณฑ์หรือมาตรการให้สอดคล้องกับนโยบายท้องถิ่น การบริจาคเงินและวัสดุในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม การช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การจัดตั้งกลุ่มกรรมการคอยดูแลรักษาสภาพแวดล้อม การเข้าร่วมดูแลรักษาผลประโยชน์ของหมู่บ้าน ซึ่งผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

3. ความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าทุกหน่วยงานทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนควรเข้ามาส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้มีกิจกรรมทางน้ำมากขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และอยากให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Patrick de Pelsmacker, และคณะ (2001) กล่าวว่า การจะทำให้สินค้าหรือ

การบริการนั้นให้เป็นที่รู้จักเราจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ตามแนวทางของหลักการตลาดเพื่อให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน ชุมชนมีความเห็นในด้านอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำคือ ขาดความร่วมมือกันระหว่างชุมชนและหน่วยงานจากราชการทำให้ขาดงบประมาณในการสนับสนุนปรับปรุงสภาพแวดล้อม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ควรมีการระดมความคิดเพื่อหาจุดของความร่วมมือของชุมชนเพื่อสร้างความสมัครและเต็มใจในการมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของนักท่องเที่ยว

จากการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด (61%) อายุระหว่าง 55-64 ปี (21%) มีสถานภาพสมรส (49%) โดยมีวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัย (38%) โดยส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (22%) มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (40%) มีการรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนหรือคนสนิทด้านแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา (78%) และเคยเดินทางมากกว่า 3 ครั้ง (38%) เพราะมีภูมิลำเนาใกล้แหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด (38%)

1. ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ พบว่า สถานที่ศึกษามีความน่าสนใจในการจัดการให้เกิดการท่องเที่ยวทางน้ำ เพราะการท่องเที่ยวทางน้ำสร้างความแปลกใหม่รวมถึงสามารถสัมผัสธรรมชาติริมสองฟากฝั่งได้ดีกว่าทางรถยนต์ ประกอบกับแม่น้ำเจ้าพระยาในแหล่งศึกษาที่มีความสวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยวทางน้ำ
2. นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ในแหล่งท่องเที่ยวควรมีร้านขายสินค้า OTOP มีร้านขายอาหารและน้ำอย่างเพิ่มมากขึ้น
3. นักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่อแหล่งท่องเที่ยวว่ามีการจัดพื้นที่สวยงาม สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย และมีสาธารณูปโภคเพียงพอกับความต้องการ แต่อีกด้านหนึ่งนักท่องเที่ยวก็มีความกังวลใจในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำเช่นกัน

ส่วนที่ 3 จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

โดยการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเขต 7 ศูนย์การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเต่า และองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งสำเภ ได้ข้อมูล ดังนี้

จุดแข็ง

แหล่งท่องเที่ยวมีสองฟากฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีความเป็นธรรมชาติและสามารถเห็นวิถีชีวิตชุมชนแบบเดิมๆริมสองฟากฝั่ง มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น วัดปากคลองมะขามเต่า วัดธรรมามูลวรวิหาร

จุดอ่อน

แหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เนื่องจากจังหวัดชัยนาทเป็นเมืองปิดไม่ใช่เส้นทางผ่านไปจังหวัดอื่น ตลอดจนขาดการประชาสัมพันธ์

โอกาส

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทำให้ทราบถึงนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวโดยผู้ว่าราชการจังหวัดว่ารัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงมีงบประมาณมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้มากขึ้น

อุปสรรค

ธุรกิจนำเที่ยวไม่มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่รู้จักเมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครสวรรค์ หรือจังหวัดลพบุรี เป็นต้น

สรุปและอภิปรายผล

ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำ ผลการศึกษาพบว่าชุมชนมีความเข้าใจถึงข้อดีและข้อเสียของการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวทางน้ำมีข้อดีในด้าน การมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายของให้แก่นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวทำให้หมู่บ้านของตนเองมีความเจริญ เพราะมีการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปรีชา แดงโรจน์ (2544) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้เข้าสู่ชุมชน เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ รวมถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมและประเพณีมากขึ้นซึ่งทำให้เกิดการหวงแหนในถิ่นที่อยู่ของตนเองมากขึ้น สำหรับในด้านข้อเสีย การท่องเที่ยวอาจจะทำให้สินค้าที่ขายในชุมชนมีราคาแพงมากขึ้น เนื่องจากความต้องการของนักท่องเที่ยว ในส่วนด้านสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมอาจถูกทำลายทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงความกังวลใจต่อปัญหาในด้านคดีอาชญากรรมซึ่งอาจจะเพิ่มมากขึ้นจากคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชน และปัญหาความฟุ้งเฟ้อวัตถุนิยมของคนในท้องถิ่นจะเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากนักท่องเที่ยวเป็นตัวอย่างในด้านความฟุ้งเฟ้อวัตถุนิยม อาทิ การแต่งกาย การต้องการมีสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยว เป็นต้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ Margaret Deery และคณะ (2012)

ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ ผลการศึกษาพบว่าชุมชนมีความต้องการเสนอความคิดเห็นในการจัดการท่องเที่ยว โดยมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเฒ่า และองค์การบริหารส่วนตำบลคิ่งสำเภามารับฟังข้อเสนอแนะจากชุมชนโดยตรงเพื่อร่วมขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนเข้าใจและมี

ส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ในแง่ของหมู่บ้าน การรักษาสภาพแวดล้อมการร่วมกันปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สวยงาม

ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวมีความสนใจการเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำ เพราะมีความแปลกใหม่ในการท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวมองว่าการเดินทางแบบนี้สามารถสัมผัสธรรมชาติได้เห็นวิถีชีวิตชุมชนริมสองฟากฝั่งได้ดีกว่าทางรถยนต์และแหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคสามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Middleton (1994) ที่ได้กล่าวถึงความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นเกิดจากทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น

ในส่วนการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

จุดแข็ง ในพื้นที่ศึกษาในด้านของธรรมชาติ พื้นที่ศึกษายังมีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติค่อนข้างมากประกอบกับมีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่ริมสองฟากฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาสามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตของชุมชนริมสองฟากฝั่งได้ และยังมีวัดปากคลองมะขามเฒ่า (หลวงปู่ศุข) ที่เป็นที่พักการะของประชาชนทั่วไป

จุดอ่อน เนื่องจากจังหวัดชัยนาทจะต้องแยกจากสายเอเชียประมาณ 10 กิโลเมตร ทำให้ขาดความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวเพราะระยะทางค่อนข้างไกล ตลอดจนขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากนักซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Middleton (1994) ในประเด็นดังกล่าวจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวอาจจะตัดสินใจไปแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายกว่า

โอกาส จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทำให้ทราบถึงนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวโดยผู้ว่าราชการจังหวัดว่ารัฐบาลควรมีนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีงบประมาณมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้มากขึ้น

อุปสรรค ธุรกิจนำเที่ยวไม่มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่รู้จักเมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดชัยนาทเป็นจังหวัดเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครสวรรค์ หรือจังหวัดลพบุรี เป็นต้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนคติและความพร้อมของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำซึ่งมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ คือ ในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้นั้นจึงต้องมีการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น โดยอาจจะต้องกระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น รวมถึงการเพิ่มการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เช่น เส้นทาง การคมนาคมทั้งทางบกและทางเรือ
2. การศึกษาสถานที่อื่นๆที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านว่ามีผลการศึกษาเหมือนหรือแตกต่างจากที่ศึกษาในจังหวัดชัยนาทมากหรือน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

- เกศรา ใจจันทร์. (2550) แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วมของ 4 ชุมชน ตำบลเมือง
แหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะที่ 1. เชียงใหม่: สำนักงานสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค
ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2542) การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปอาชีพ คณะ
มนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย จำกัด
- วีณา เทียงธรรม, สุนีย์ ละกำป็น และอาภาพร เผ่าวัฒนา. (2555) การพัฒนาศักยภาพชุมชน แนวคิด และการ
ประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น
- Kotler, Philip, Bowen, John. & Makens, James. (1996) Marketing for Hospitality and Tourism.
New jersey: Prentic-hall Inc.
- Margaret Deery, Leo Jago, Liz Fredline.(2012) Rethinkingsocial impacts of tourism research.
A new research agenda. Tourism Management, Volume 33, Issue 1.
- Middleton, Victor T.C. (1994) Marketing in Travel and Tourism. 2ndEd. Oxford: Butterworth
Heinemann Ltd.
- Patrick de Pelsmacker, Maggie Geuens and Joeri Van den Bergh. (2001) Marketing
communications. Pearson Education Limited.